

F.t.l. om stop for avancer m.v.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I forbindelse med regeringens indkomstpoltiske målsætning, herunder specielt det samtidig hermed fremsatte forslag om indgreb overfor lønstigninger, finder regeringen det nødvendigt, at der også overfor andre indtægtsgrupper foretages tilsvarende foranstaltninger. Dette forslag, det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om begrænsning af udbytter, tantiemer og vederlag m.v. samt forslaget til ændring af pris- og avanceloven skal derfor ses i sammenhæng hermed.

Som led i regeringens målsætning om samtidig at fremme erhvervenes konkurrenceevne og investeringer er forslaget udformet således, at det tillades virksomhederne at indregne omkostningsstigninger, som de ikke har indflydelse på. Dette omfatter kun dokumenterede afholdte omkostningsstigninger, og der bliver således i princippet ikke plads til andre indtægtsstigninger, end hvad der følger af aktivitetsudvidelser og forbedret effektivitet. For at modvirke den rationaliseringshæmmede effekt, som et avancestop i princippet kan have, er der åbnet adgang for, at virksomhederne kan beholde de gevinster, de opnår ved rationalisering.

Loven vil være gældende indtil udløbet af den nuværende overenskomstperiode, dog med mulighed for forlængelse frem til 1. april 1983, såfremt der ikke inden 27. februar 1983 er indgået nye overenskomster.

Monopoltilsynet har i den permanente monopol- og prislovgivning vide beføjelser til at gribe ind på områder, hvor der måtte vise sig behov herfor, herunder på konkurrencebeskyttede områder. Disse indgrebsmuligheder berøres ikke af dette forslag.

Loven vil blive administreret af monopoltilsynet. Dog er kontrollen med de virksomheder, der i henhold til den permanente lovgivning er under tilsyn af forsikringstilsynet, henlagt hertil. For banker og sparekassers vedkommende henvises der til det samtidig forelagte forslag til ændring af lov om priser og avancer.

Som led i regeringens politik vedrørende begrænsning af de offentlige udgifter samt henset til lovens begrænsede varighed vil lovens administration blive søgt varetaget indenfor tilsynenes nuværende bevillingsrammer. Dette vil nødvendiggøre en omprioritering af tilsynenes ressourcer i lovens gyldighedsperiode, således at administrationen af den permanente pris- og monopollovgivning ikke kan varetages i hidtidigt omfang.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Med det formål at lægge et loft over de private erhvervsdrivendes nettoindtjening i lighed med de begrænsninger, som samtidig hermed er foreslået pålagt lønmodtagerne, foreslås det, at der fastsættes begrænsninger i de omkostningsstigninger, som kan indregnes i bruttoavancerne.

Udgangspunktet for beregningen af de indregningsberettigede omkostningsstigninger er den sidst foretagne prisfastsættelse. Det må dog overlades til tilsynets afgørelse, hvor langt man i så henseende kan gå tilbage i tid. Der må således tages hensyn til, med hvilke intervaller der i den pågældende branche sædvanligvis foretages nye fastsættelser af priser. Såfremt en virksomhed, i modsætning til hvad der er kutyme i den pågældende branche, ikke har reguleret sine priser i meget lang tid, vil det ikke være rimeligt om en sådan virksomhed kan indregne omkostningsstigninger, som ligger ekstraordinært langt tilbage i tiden. Der må i så tilfælde findes et udgangspunkt, som er i overensstemmelse med, hvad der normalt anvendes i den pågældende branche.

Når der i bestemmelsen er anført den »lovligt« beregnede bruttoavance tager dette sigte på de tilfælde, hvor tilsynet i henhold til den permanente pris- og monopollovgivning for bestemte vare- og ydelsesområder, hele brancher eller for enkeltvirksomheder har fastsat bestemmelser om avancens størrelse.

Posterne under nr. 1-6 vedrører omkostninger, der skal afholdes af bruttoavancen.